

pred prvim cerkvenim občinim zborom v Niceji leta 325.

Kaj pa je med tem vernim katoličanom storiti? Tem pripada trojna naloga: prvič morajo si pridobiti prave misli in pojmove o libvi ali odrtiji, kakoršnih jim sv. Cerkev podaja, drugič se jim je trdno prepričati zastran važnosti oderuškega prasanja in tretjič imajo misliti na sredstva, s katerimi bi se zamogla odrtija med kristijani zopet zatreti ali vsaj omejiti. Da bi se katoliški možje te trojne naloge hotli brž poprijeti, to je sedaj res močno želeli. Kajti odrtija je poglavitni vzrok sedanjemu siromaštvu in sili, ona je največja zapreka, da ne pridemo na bolje. Posojilna pogodba je že sama po sebi precej nepravilna. Skoro vselej je posojilcu bolj ugodna, kakor dolžniku. Prvi si že naprej določi svoj dobiček in nima dalje nobene posebne skrbi; dolžnik pa mora skrbeti za obresti, z kapitalom trdno in opazno delati, če se hoče kedaj dolgov znebiti. Posojilna pogodba daje posojilcu dobičkov brez skrbi, dolžniku pa nalaga samih zgub vključ silnemu trudu. Zato pa tudi sedanje dni vse tišči, da bi med srečno število kapitalistov moglo vlesti. Nikakor se ni čuditi, da tisti ljudje, ki se trdnega dela najbolj bojijo — Judje v Evropi in Parzi v Aziji — največ z denarjem barantajo ter se neizmerno bogatijo z oderuški obrestmi za izposojevanje svojih vedno večjih in mogočnejših kapitalov. Sploh posojilne pogodbe pasejo gladovno pohlepnost na škodo siromaškemu pridelovalnemu ljudstvu. Kdo bi se ne prestrašil, kedar pomisli, kako sedaj skoro sleherno podvzetje, bodi obrtniško, bodi kupčijsko ali kmetijsko, živi le od izposojenih kapitalov, za katere plačuje strahovite, prav oderuške obresti? Še sleherno napredovanje jim je na kvar: kajti bolj ko napredujejo, več jim je treba kapitalov, bolj plačujejo obresti, več trpijo. Ubogi mož, rokodelce ali kmet, ki se trudi noč in den, kako bi svoje ljudi čeravno siromašno vendar pošteno preskrbel, mora obnemoci v krempljih čankolizne ali šeškarške pohlepnosti oderuhov. Jednaka se godi tudi velikim posestnikom, fabrikantom in trgovcem, vsi vzdihujejo v hlapčevalnem robovanju pod jarmom oderuškega kapitala. V sili si ne vedo drugače pomagati, kakor da pritiskajo na ljudi, kateri so od njih odvisni, t. j. na uboge delavce in težake s tem, da jim krčijo dnino; trgovci zopet podražavljajo blago, da zamorejo shajati; tako pa teži neizmerna teža, ki bi orjaka zdrobila, naposled na najnižjo, največjo pa tudi najubožnišo vrsto prebivalstva, t. j. delovalni proletarijat ali nemaništvo; to pa vse ubožano in izsesano si prizadevije zgostiti se, zediniti in vzdigniti zoper denarno tlačiteljstvo. Zemljiščni posestniki, obrtniki in kupci bi v sedanji dobi svetovnega prometa in vsestranskega napredka lahko v prvi vrsti srečno in veselo živeli, toda nesrečno razsajanje oderuškega kapitala jih vedno paha in pše na sredo med oderuhe in nemaniče, med krido in „strike“

(t. j. upor nezadovoljnih delavcev, ki hočejo večjo dnino si priboriti s tem, da vsi na enkrat delo popustijo), med kladvo in naklo. Kako hočemo torej ljudem pomagati, dokler bo odrtija svet strahovala? Kako hoče gospodar svojim delavcem privoščiti človeško življenje, pravično mero pri delu, plačilu in počitku, če je pa sam popolnem prodan neusmiljenemu odeduštvi izposojenega kapitala? To ni mogoče. Nagon, ohraniti samega sebe, je močnejši, kakor ljubezen do bližnjega. Gospodar ne more biti dober, sicer je sam v kratkem času uničen. In kako hoče naposled država pri-skočiti siromakom v pomoč, če pa sama vzdihuje pod nasilstvom pohlepni oderuhov?

Književnost. „Kocenov zemljepis za narodne šole, poslovenil Ivan Lapajne“, naslov je knjigi, ki je v založbi učiteljskega društva za slovenski Štajer prišla na svitlo. Ime Kocenovo je glede zemljepisne vede tako slavno znano, da nam izvrstne knjižice ni treba še posebno priporočati, ker jo zadostno priporoča ime pisateljevo. Cena knjižici je 15 krajcarjev. Marljivi g. Lapajne poslovenil je ob enem knjižico z naslovom: „Učitelj Dobrašina“, podučna povest Slovincem, kateri je pa cena 8 krajcarjev.

Smešničar 41. Blizu Celja nahaja se nemškutarsk tržišč, kamur ne zahaja niti edini list „Slov. Gospodarja“. Zato se upa ta sledeče povedati, kar je iz ovega trga poizvedel. Nekedaj so tam skopali nov studenec ali štepih pa niso vedeli, kako bi ga zmerili. V zadregi jim pomaga star „korporal“. Ta položi drog čez studenec in se z rokama nanj obesi, njemu za pete se oklene drugi in temu ravno tako tretji tržan. Bil je tako štepih uže „drei Mann hoch“ premerjen. Sedaj pa vtrnete „korporal“ roki. Reče: „dedovje, le trdno držite, jaz moram v roke pluniti, potem bom uže zopet za drog prejel... Reče, plune in... štrbunk vsi padnejo na dno v vodnjak. Studenec je bil zmerjen.

Razne stvari.

(Milostljivi knez in škof) so za Ložniške pogorelee v Žavski fari darovali 50 fl.

(Za po toči 18. avg. poškodovane) so dalje podarili č. g. Franc Šrol, župnik v Svičini 8 fl. 60 kr. in g. Valentin Kašperski v Mariboru 2 fl.

(Pogorel) je g. Franc Škerlec, trgovec in poštnar pri sv. Tomažu nad Veliko nedeljo, škoda je 1400 fl.

(Obesil) se je 50letni, oženjeni Jožef Slamšek v gozdu Luke Pajeka. Pravijo, da se je zaradi pomanjkanja in ubožtva usmrtil. Čudna znamenja!

(Plaz) se je vtrgal na srenjsko stezo pri sv. Florijanu blizu Šoštanja, na vrhu stoječa kapela je v nevarnosti.

(Zastrupil) se je Paul Mihelak v Polskavi, ker so mu posestvo po dražbi prodali.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) G. V. Geršak pride za provizorja k sv. Kungoti na Pohorji. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: A. Ribar v Teharje, — J. Vrabl v Hoče I., — J. Canjker v Poličane, — J. Polc v Šmarje I., — Fr. Škerjanc na Vransko, J. Tombah v Stari terg I., J. Krušič v Sevnico, — Fl. Vizovišek k sv. Križu pri Slatini I., — J. Stanjko v Griže, — J. Purgaj v Zreče, — A. Inkret v Galicijo in Gr. Presečnik v Vitanje II. — Druga kaplanija v Rušah, v Sevnici in na Vranskem ostane izpraznjena. Č. g. Fr. Črnko gre za provizorja v Stopree, č. g. J. Košar za kaplana v Laporje. Kaplanija v Hajdini ostane izpraznjena; fara Skomerska se bo oskrbovala iz Vitanja.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čč. gg. Štor, Tombah, Bratanič in Dolinar po 11 gld. in vsi štirje ustn. doplačali.

Dražbe III. 17. okt. Jožef Bučar 220 fl. v Konjicah; 18. okt. Ana Globočnik v Gorci 9800 fl. 19. okt. Jožef Rebršak 2298 fl. v Kozjem; 20. okt. Johann Wunder 2000 gld. v Mahrenbergu, Jožef Rober 511 fl. v Konjicah; 22. okt. Jožef Lovec 13.115 fl. v Konjicah.

Listi uredništva. Dopis iz Skal poleg Velenja je že prekesen za bralca „Slov. Gosp.“

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1⁶²/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 ¹/₂ funta.

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Taršica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	9 70	6 20	5 20	3 10	6 60		6 80
Ptuj	9 —	6 —	5 50	3 —	6 —	5 60	5 70
Ormuž	8 80	6 80	5 40	3 55	5 —	7 80	4 60
Gradec	9 90	6 60	5 68	3 40	6 23	—	6 50
Celovec	9 44	6 34	5 68	2 80	6 12	4 46	7 22
Ljubljana	10 8	6 50	4 55	3 25	6 40	5 36	6 50
Varaždin	8 90	6 60	5 40	3 20	6 —	6 80	6 40
Zagreb	9 —	8 —	3 80	4 —	6 10	6 20	6 50
Dunaj	11 30	8 50	9 75	7 30	7 50	—	—
Pešt	11 35	7 70	7 80	5 50	7 17	5 —	—

Priporočba.

Podpisani priporoča sl. občinstvu svoje nagrobne spomenike in nagrobne plošče,

iz pohorskega marmorja izdelane, kojih ima mnogo na izbiri.

Ludwig Baltzer,

stavbarski mojster (Fabrikstrasse poprej Stiehl) v Mariboru.

Laterljne številke:

V Trstu 6. oktobra 1877: 70 42 18 14 47.

V Lincu " " 66 89 7 74 81.

Prihodnje srečkanje: 20. oktobra 1877.

Anton Scheickl

1—3

v Mariboru

(v gosposki ulici, v hiši gospe Payer-jeve)

priporoča najskrbnijo postrežbo zagotavlja svoje zalogo že izdelane

jesenske in zimske obleke

za gospe in fante

kakor tudi lepo izbiri robe za

izdelovanje zimske obleke, in lodnov.

Naročbam se točno in po najnovejših zahtevah mode ustreza!

Dobra sol.

1—3

Obče čislano privatno sol, ki je za 14% boljša od morske v Piranu, ter navadno sol v gradah več kakor nadomestuje, določila lepo posušeno in v žakljih trdno vloženo po najnižji ceni iz svoje solne zaloge.

Rupert Jud

v Celju.

Svetlinje za napredek.

Dalje

razno orodje iz medenine, iz litega železa, kovane cevi, potem cevke iz konopine in iz gume itd. vse po najnižji ceni.

Diploma priznanja.

Običajno in gell. društvo pritožim plačanje v obročih.

17 svetinj.

Diploma priznanja.

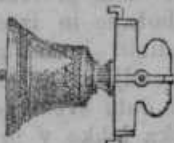
Svetlinje za napredek.

Albert Samassa,

c. k. dv. zvonar, izdelavec strojev raznočnega orodja pri gašenju ognja v LJUBLJANI

priporočam Vbrana zvonila z vso opravo.

Vaskotere brizgalnice, iz vrstno sestavljene in izdelane, vodnjake, škropilnice, ventilne in cevi, ventile za studence, za vino, za pivo, za droži in gnojnice, ki se gonijo z roko ali pa z mašino.

Svetlinje za napredek.

Od leta 1767.